

Lublin, dnia 27 marca 2014 r.

MOPR.DI.0710/5/13

2/2

Pan
Jacek Szczerbiński
Dyrektor Departamentu Pracy, Spraw
Społecznych i Rodziny

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
20 – 056 Warszawa

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne z dnia 5 marca 2014 r. znak: KPS-4110-01-01/2013 (wpływ do MOPR dnia 10 marca 2014 r.), numer i tytuł kontroli: R/13/003 – Pomoc w usamodzielnieniu pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, uprzejmie informuję o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach.

Wniosek 1 – Podjęcie działań na rzecz obejmowania pomocą maksymalnej liczby usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej, a także ograniczenia przypadków przerywania procesu usamodzielnienia.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie podejmuje systematyczne działania zmierzające do obejmowania pomocą maksymalnej liczby usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej oraz ograniczenia przypadków przerywania procesu usamodzielnienia przez osoby usamodzielniające się. Do działań tych należy m. in.:

- 1) rozpoznawanie potrzeb odnośnie liczby osób przebywających w różnych formach pieczy zastępczej, które w danym roku kalendarzowym ukończą 18 r. życia i w związku z tym rozpoczną proces usamodzielnienia;
- 2) przysyłanie pisemnych informacji wraz z dokumentacją do: wychowanków pieczy zastępczej, rodzin zastępczych, dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorów ośrodków, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, właściwych powiatowych centrów pomocy rodzinie, dotyczących przepisów prawnych, form pomocy i czynności jakie należy podjąć w celu rozpoczęcia procesu usamodzielnienia;
- 3) na stronie internetowej MOPR są zamieszczone i na bieżąco aktualizowane informacje dotyczące procedury ubiegania się o pomoc w usamodzielnieniu (*zaktadka poradnik, pomoc specjalistyczna: pomoc w usamodzielnieniu oraz mieszkania chronione dla osób usamodzielnianych*). Są tu także zamieszczone wzory formularzy dotyczące: wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia, indywidualnego programu usamodzielnienia oraz wzory wniosków o przyznanie pomocy w usamodzielnieniu. Na stronie jest dodatkowo umieszczona informacja o udzielaniu szczegółowych informacji dotyczących procesu usamodzielnienia przez pracowników sekcji ds. usamodzielnień i integracji ze środowiskiem MOPR w Lublinie, z podanym numerem telefonu.

W przypadku gdy wychowanek pomimo przesłanej informacji nie ubiegał się o pomoc w ramach usamodzielnienia, są podejmowane działania interwencyjne i wyjaśniające, poprzez wysyłanie stosownych pism informujących oraz pism z prośbą o nawiązanie kontaktu/zgłoszenie się do MOPR w Lublinie w sprawie procesu usamodzielnienia.

Podkreślić należy, że każdorazowo gromadzenie informacji odbywa się z wyprzedzeniem czasowym umożliwiającym zaplanowanie środków finansowych na usamodzielnienie, przygotowanie procesu usamodzielnienia, zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych (poprzez przyznanie świadczenia niepieniężnego z pomocy społecznej w postaci pobytu w mieszkaniu chronionym) oraz udzielenie pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie podejmuje działania mające na celu ograniczenie liczby osób przerywających proces usamodzielnienia. Do działań takich należy m. in.:

- 1) systematyczne monitorowanie realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia;
- 2) motywowanie wychowanków do prawidłowej realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia;
- 3) udzielanie wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych;
- 4) współpraca ze szkołami do których uczęszczają usamodzielniający się wychowankowie w celu monitorowania ich sytuacji szkolnej, udzielenia pomocy w nauce;
- 5) współpraca z opiekunami usamodzielnienia;
- 6) współpraca z pracownikami socjalnymi właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania osoby usamodzielnianej;
- 7) pełnienie funkcji opiekunów usamodzielnienia przez pracowników socjalnych MOPR oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Wniosek 2 – Podjęcie działań na rzecz pozyskania osób, które pełniłyby funkcję opiekuna usamodzielnienia.

Zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 145 ust. 3 i 4 ustawy, opiekunem usamodzielnienia może być m. in. osoba tworząca rodzinę zastępczą, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W dniu 4 lutego 2014 r. w MOPR w Lublinie odbyło się spotkanie z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej. W trakcie spotkania wypracowane zostały zasady współpracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z pracownikami sekcji ds. usamodzielnień i integracji ze środowiskiem. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wyrazili gotowość do podejmowania się pełnienia funkcji opiekunów usamodzielnienia oraz do niesienia pomocy osobom wkraczającym w proces usamodzielnienia w opracowaniu indywidualnego programu usamodzielnienia.

Gotowość pełnienia funkcji opiekunów usamodzielnienia przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, a także przekazywanie przez nich informacji o osobach z otoczenia wychowanków, dających rękojmię odpowiedzialnego pełnienia tej funkcji, przyczynią się do pozyskiwania większej liczby opiekunów usamodzielnienia, którzy swoje obowiązki wypełniać będą w sposób rzetelny i odpowiedzialny.

Wniosek 3 – Podjęcie działań na rzecz aktualizacji poradnika „W drodze do pełnoletności”

Pierwszy informator „W drodze do samodzielności” został opracowany przez MOPR w Lublinie w 2006 r. Wydanie poradnika było możliwe dzięki pozyskaniu środków z dotacji celowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Poradnik ten został zaktualizowany w 2008 r. pod nazwą „Usamodzielnienie – klucz do sukcesu”, a jego wydanie zostało sfinansowane w ramach realizowanego przez MOPR w Lublinie projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2010 r. został opracowany nowy poradnik pod nazwą „Vademecum Usamodzielnienia” a jego wydanie, tak jak poprzedniego zostało sfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach realizowanego projektu systemowego.

W związku ze zmianą przepisów dotyczących usamodzielnienia wprowadzonych ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w 2012 r. podjęto starania o zaktualizowanie poradnika i sfinansowanie kosztów jego wydania ze środków Unii Europejskiej. Niestety, Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie – Instytucja Pośrednicząca II stopnia, nie zaakceptował takiego wydatku w ramach realizowanego projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”.

Pragnę poinformować, że w Programie Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 – 2015, przyjętym Uchwałą Nr 734/XXIX/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 21 marca 2013 r. , ujęta została potrzeba zaktualizowania poradnika dla osób wkraczających w proces usamodzielnienia. Informuję także, że będziemy podejmować starania o pozyskanie środków zarówno z budżetu Miasta Lublin jak i zewnętrznych, na wydanie poradnika w 2014 r. lub najpóźniej w 2015 r.

Ponadto informuję, że zaktualizowany poradnik zostanie zamieszczony w wersji elektronicznej na stronie internetowej MOPR w Lublinie.

Otrzymują:

1. Adresat.
2. a/a.

Z-ca DYREKTORA
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE
w Lublinie
Małgorzata Domagala
Małgorzata Domagala

KIEROWNIK
działu ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych
oraz integracji ze środowiskiem
Zofia Rosołowska
mgr Zofia Rosołowska